

Силабус дисципліни

Назва дисципліни, обсяг у кредитах ЄКТС	Сучасна українська мова та література, 7 кредитів ЄКТС
Загальна інформація про викладача	Галацька Валентина Леонідівна, канд.філол.наук, доцент, доцент кафедри «Філологія та переклад», тел.099-949-54-70, e-mail: farion66@ukr.net
Семестр, у якому планується вивчення дисципліни	1-2 семестр (бакалаври)
Факультети, студентам яких пропонується вивчити дисципліну	Економіко-гуманітарний Спеціальність 035 «Філологія» Спеціалізація 035.04І «Германські мови та літератури (переклад включно)»
Перелік компетентностей та відповідних результатів навчання, що забезпечує дисципліна	<p>Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Здатність усно і письмово спілкуватися українською мовою як державною в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності.</p> <p>Здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.</p> <p>Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у монологічному та діалогічному мовленні, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.</p> <p>Системні знання про фонетичні, орфоепічні, графічні, орфографічні, морфологічні, лексико-фразеологічні, синтаксичні, стилістичні та пунктуаційні норми іноземної мови (англійської), необхідні для організації успішної комунікації й досягнення запланованого прагматичного результату.</p> <p>Здатність чітко і виразно висловлювати думку, використовувати знання законів техніки мовлення: правильна постановка голосу, чітка та зрозуміла дикція,</p>

розвиток голосу, нормативна орфоепія.

Здатність послідовно розвивати аргументацію, правильно обирати необхідні стратегії мовного спілкування у мовленнєвих актах.

Здатність аналізувати просторові (горизонтальні) та соціальні (вертикальні) різновиди мови, що вивчається, описувати соціолінгвальну ситуацію.

Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI ст., еволюцію напрямів, жанрів та стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.

Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Усвідомлення значення всіх підсистем мови для вироблення вмінь аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

Усвідомлення комунікативної діяльності як реалізації функцій мови в ділових суспільних сферах (жанрово-стильова диференціація мови).

Здатність до організації усної та письмової ділової комунікації державною та іноземною мовами.

Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови та літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

Організувати процес свого навчання та освіти.

Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для

	<p>розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.</p> <p>Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства, перекладознавства, прикладної лінгвістики, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.</p> <p>Чітко формулювати цілі, розвивати позитивне мислення, зрозуміло формулювати думки, відповідати аргументовано, працювати в команді, розвивати членів команди.</p>
Опис дисципліни	
<p>Попередні умови, необхідні для вивчення дисципліни</p>	<p>Вступ до мовознавства. Мовознавство та сучасна теорія лінгвістики. Теорія дискурсивності та методика створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами. Основи інформатики та прикладної лінгвістики. Прикладна лінгвістика та сучасні проблеми перекладознавства. Основи прагмалінгвістики і переклад. Історія та культура України.</p>
<p>Основні теми дисципліни</p>	<p>48 год. лекцій, 48 год. практичних занять</p> <p>Основні теми лекцій:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет і завдання курсу «Сучасна українська мова». Походження української мови. Видатні письменники-фундатори мови. 2. Українська мова – державна мова України. Ознаки та функції мови. Мовна політика в Україні. 3. Лексикологія. Значення слова. Багатозначність. 4. Склад лексики української мови. Старослов'язми, іншомовні слова. 5. Лексика української мови за вживанням. Лексикографія. 6. Лексика за стилістичною належністю. Стилiстично забарвлена лексика. 7. Прикметник. групи прикметників за значенням. 8. Іменник як частина мови. 9. Дієслово: граматичні ознаки. 10. Займенник як частина мови. Розряди займенників. 11. Прислівник. Ступені порівняння прислівників. 12. Службові частини мови. 13. Ідейно-естетичні передумови розвитку української літератури ХХ століття. 14. Драматургія М. Куліша та її світове значення. 15. Творчість В. Підмогильного. загальна характеристика прози, її екзистенційний зміст. 16. Життєвий і творчий шлях Миколи Хвильового. 17. Феномен творчості Володимира Винниченка. Психолого-художні орієнтири творчості. 18. «Празька школа» українських поетів.

19. Трагізм творчої долі геніального митця Олександра Довженка.
20. Загальнолюдські мотиви у творчості Олеся Гончара.
21. Павло Загребельний - видатний майстер слова.
22. Творчість шістдесятників як видатне явище в українській культурі .
23. Постмодернізм як основний напрям літературного процесу 90-х років ХХ ст. Творчість Ю. Андруховича, О. Забужко, С. Жадана та ін.
24. Новітні пошуки образних смислів у літературі сьогодення.

Основні теми практичних занять:

1. Вступ. Українська літературна мова. Норми літературної мови.
2. Державний статус української мови.
3. Номінативна функція мови. Пряме й переносне значення слова.
4. Склад української мови з погляду походження. Постмодерн: витоки і перспективи наукових досліджень.
5. Фонетика української мови. Класифікація звуків і букв.
6. Морфологія як самостійна складова мовознавства. Самостійні та службові частини мови.
7. Прикметник: граматичні та синтаксичні ознаки.
8. Іменник як самостійна частина мови.
9. Дієслово як частина мови. Дієвідміни. Стан. Спосіб. Час. Особові форми дієслова. і
10. Займенник, його розряди.
11. Прислівник як частина мови. Ступені порівняння.
12. Службові частини мови.
13. Ідейно-естетичні засади розвитку української літератури 20-х р.р. ХХ ст.
14. Творчість В. Підмогильного., письменника-екзистенціаліста .
15. Жанрові особливості новел Миколи Хвильового.
16. Драматургія Миколи Куліша: теми, мотиви, майстерність.
17. В. Винниченко- видатний майстер психологізму.
18. Поезія П. Тичини та М. Рильського: творчі координати
19. О. Довженко – поет кіноекрана.
20. Шістдесятництво як літературний феномен.
21. «Празька школа» українських поетів.
22. Творчий феномен видатного історичного романіста П. Загребельного.
23. Сильові особливості творчості Олеся Гончара.
24. Постмодерні пошуки української літератури.

Мова викладання	Українська
<p>Список основної та додаткової літератури</p>	<p>Основна.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Гнатюк Л.П., Бас-Кононенко О.В. Українська мова. Особливості практичного застосування.-К.:Знання-Прес,2006.- 260 с. 2.Історія української літератури: У 8-ми т. – К., 1967 – 1971. 3.Історія української літератури ХХ століття:У 2-х т./гол. ред. В.Г.Дончик. – К., 1998. 4.Література і сучасність: Літературно-критичні статті. Вип.. 1-20. – К., 1968 -1987.-170 с. 5.Українська література ХХ сторіччя: навч. посібник/за ред. Н.І. Бернадської. – К., 1990.-255 с. 6.Українська літературна енциклопедія: У 5-ти т /за ред.. В.Г.Дончика. – К.,1990. 7.Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: У 4-х т. – К., 1994 – 1995. <p>Додаткова.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Авторитет. Література і критика в час перебудови: Статті, есе, інформація. – К., 1989.-190 с. 2. Бій ішов святий і правий: Українська література в роки Великої Вітчизняної війни. – К., 1986- 180 с.. 3.Заверталюк Н.І. Повернення в Україну (Література українського зарубіжжя ХХ століття). – Дніпропетровськ, 1998.-140 с. 4.Кононенко П. Українська література: Проблеми розвитку. – К., 1994.-225 с. 5.Наєнко М. Українське літературознавство: Школи, напрямки, тенденції. – К., 1997.-270 с. 6.Павличко С.Д. Дискурс модернізму в українській літературі.-К.:Основи, 1999.-240 с.